

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtik in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopoljša do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Naše nepolitično delo.

Pristaši kmečke stranke se niso omejili samo na politično delo. Roko v roki z njim je šla nepolitična organizacija na izobraževanem in na gospodarskem polju. V teku kratkega časa se je izvršilo ogromno delo. Le v središču, kamor se stekajo vse niti organizacij, je mogoče preценiti obsežnost nepolitičnega organizatoričnega dela.

Izobraževalno delo je stalo pod vodstvom Slovenske krščansko-socialne zveze (S. K. S. Z.) in Zveze slovenskih mladeničev. Blizu 100 samih izobraževalnih društev stoji v tem taboru. Prirejali so se socialni tečaji, poučna predavanja, dramatične predstave, veselice itd. To je zunanje delo, katero stoji pod kontrolo javnosti. Vsako društvo pa ima svojo knjižnico, čitalnico za politične in strokovne časnike, poučne sestanke društvenikov, in vse to ne pride v javnost, a je vendar za izobraževalno delo največjega pomena. Kolikoskrbnih rok dela na vsej tej organizaciji, tega nam ne pove nobena statistika.

Zveza slovenskih mladeničev še je mlado dete naše krščansko-socialne organizacije, a krepko dete, ki je že pokazalo svojo življensko moč. Sijajna mladeniška zborovanja letošnjega leta so nam še vsem v spominu. To je bilo šumno delo, združeno z velikim hrupom. Take nastope nam veleva agitacijska taktika. Nazori in načela, ki vodijo mladeniško zvezo, so se morala s silnim glasom zaobrenati v svet. A komaj je nehal čas za velike prireditve, že čitamo tečen za tečnom, da so se posamezne mladeniške zveze lotile podrobnega izobraževalnega dela.

Se neke organizacije ne smemo pozabiti, ki je na slovenskem Stajerju še le v povojih. Toda ni najmanjšega pomena. Ampak razmere časa in krajev so ji bili dosedaj še neugodne. Mnogi se še ne morejo povspeti do čistega umevanja njenega velikega pomena. Toda predsodki polagoma padajo in tla postajajo ugodnejša. V mislih nam je naša telovadna organizacija. Ravno ker najde delo te organizacije še toliko ovir, cenimo tem višje naše telovadne odseke!

Ogromno je tudi gospodarsko delo naše kmečke stranke. Nad 80 denarnih zadrug dela že na gospodarskem polju za blagor spodnještajerskega ljudstva. Povdarjamo za blagor ljudstva, ker so prejšnje denarne zadruge, vsaj premnoge, delale tudi za drug stan, ki ni kmečki. Zraven denarne

je v zasnutku že tudi druga gospodarska organizacija. Delo na tem polju je mirno, enakomerno, a za gospodarski razvoj kmečkega stanu odločilnega pomena. Tudi ob tej dobrodelni zgradbi dela na stotine rok, ki ne dobivajo druge nagrade nego zavesti, da res delajo za prospeh ljudstva.

Se ni dve leti, da obstoja kmečka stranka na slovenskem Stajerju. Vendar se vidi na vseh straneh njen blagodejni, stvarjajoči in poživljajoči upliv. Katera stranka se lahko ponosa s takim delom in s takimi uspehi? Dočim so drugi razdirali, je kmečka stranka ustvarjala, zidala, gradila.

Veliko se je storilo na izobraževalnem in gospodarskem polju. Zraven pa se mora pomisliti, da je kmečka stranka morala tudi sama sebe, svojo politično organizacijo izpeljati. Danes, ko se bližamo deželnozborskim volitvam, stoji Kmečka zveza na Spodnjem Stajerskem čez 300 pododborov, dobro organizirano četo kremenitih zaupnikov in na tisoče udov. Stevilo shodov je že letos doseglo številko 92 in dopisovalni urad številko 2620. Kmečka stranka ni slaba, ker ni spala!

Rusija in dogodki na Balkanu.

Dne 29. oktobra je sprejel ruski car srbskega prestolonaslednika Jurija v Petrogradu. Car je prestolonasledniku rekel, da Rusija, ne more privoliti v kako teritorialno (zemeljsko) odškodnino Srbiji niti je ne more v stremljenju kaj podpirati, pač pa svetuje, naj se Srbija ne prenagli s kakim nepremišljenim korakom. O prihodu princa Jurija v Petrograd poročajo listi, da so ga čakali na kolodvoru dijaki in dame. Izmed ljudstva so hoteli princa Jurija nagovoriti, toda orožništvo je zapodilo ljudi s kolodvora in razgnalo celo poslance dume. Poslanci bodo zaradi tega postopanja orožnikov interpelirali. Kljub temu, da nima od Rusije ničesar pričakovati, se Srbija resno bavi s mobilizacijo. Vsi vojaški obvezanci, bivajoči v tujini, so že dobili poziv, da se nemudoma vrnejo domov. Mobilizacija prve kategorije je že v teku. Približno v treh tednih bo pripravljenih 100.000 mož, to je 96 bataljonov, 33% eskadronov in 56 baterij, razdeljenih v pet pehotnih, eno rezervno in eno konjeniško divizijo. Z mobilizacijo v zvezi so drugi ukrepi. V Kragujevacu delajo utrjen tabor. Iz belgradskih skladišč so pričeli voziti v razne posadke velike množice vojnega materiala. Sploh se zdi, kakor da

bi se hotelo vojaštvo in vsa državna uprava iz Belgrada umakniti v notranjost; računajo namreč s tem, da se Belgrad napadu za Zemuna ne more protiviti niti dva dni. Gojenci belgradske vojne šole so dobili popolno vojno oborožbo.

Vođitelj mladoturkov Ahmed Riza-Bei je izjavil, kakor poročajo listi iz Belgrada dne 31. okt., da ne veruje, da bi bil svetovni mir v nevarnosti, in je tudi povdarjal, da s pogajanja med Avstrijo in Turčijo nikakor niso razbila. Veliki vezir Kiamil-paša je srbska diplomata Nenadoviča in Novakoviča, ki sta pri njem posredovala za srbske interese, pomiril ter opozarjal na neumestnost razburljivih korakov.

„Magdeburger Zeitung“ poroča iz Petrograda, da je ruski zunanji minister Izvolski izjavil Pašiču, da se Rusija radi Srbije ne more zapiedi v vojsko. Predsednik dume Homjakov je brzojavil Jovanoviču, predsedniku skupščine, da pozdravlja srbske braće, je pa trdno prepričan, da se bodo mednarodna vprašanja rešila mirnim potom, da bo na zahodu Slovanstvu zagotovljena prihodnost. Oktobristovski poslanec Hvoščenski je prepričan, da se bo več ko polovica duma izrekla proti podpiranju Srbije in hujskanju na vojsko. Rusija za Srbijo zazdaj ne more nič storiti, ker je preslaba. Iz dobro poučenega srbskega vira se izve, da je kraljevič Jurij carju v 20 minut trajajočem pogovoru razložil, kaj Srbija z qzirom na aneksijo Bosne želi in kako se zanaša na rusko pomoč. Car je Srbijo zagotovil svojih simpatij, dejal, da bo njeno stališče vpošteval, toda svetoval, naj mirno čaka, kaj sklepejo velevlasti ter se ne da zapeljati k nepremišljenemu koraku. Kar se tiče zborovanja velesil, je danes položaj ta, da se ga pravzaprav vsi boje. Rusija in Anglija sta sami nasproti trovezili. Francija pa tudi ne ve prava, kaj bi napravila. Avstrija dela pred vsem na to, da se začno zopet pogajanja s Turčijo. Angleški „Times“ poročajo, da se bo Avstro-Ogrski vspored zborovanja naznanil, odgovor Avstro-Ogrske pa bo temelj nadaljnim pogajanjem.

Včeraj, dne 4. t. m. so prinesli listi poročila, da se je stališče vladnih ruskih krogov glede balkanskega vprašanja docela prevrglo. Srbsko odposlanstvo je baje doseglo ta uspeh, da Rusija aneksije Bosne in Hercegovine ne bo priznala, vsled česar je tudi mednarodno zborovanje odveč. Srbski odposlančci so s to spremeno popolnoma za-

PODLISTEK.

„Govorčki“.

Priobčil F. S. Segula.

Celo leto bilo je mnogo slišati o mladeniških in dekliških shodih in o govorih in „govorčkih“, ki so se prednašali o takih priložnostih. Da tudi širše občinstvo izve, kaka so ti govorčki mladine, pri našamo za vzgled dva od dekliškega shoda, ki se je dne 8. septembra t. l., kakor smo svoječasno poročali, vršil pri Sv. Križu tik Slatine ob pričujočnosti 1200 deklet iz cele dekanije rogačke in od drugod. Mislite si pri tem kot govornico dobro priprosto mladenko v svojem dekliškem kinču, ki govori s tako navdušenostjo pred naravnost ogromno množico, da se trese cela njena šibka postava in pripoznati bodete morali, da taki „govorčki“ nikakor ne ostajajo brez upliva in uspeha! Da slišimo!

1. Prolog.

(M. P.)

Pozdravljene sestrice mile,
Pozdravljene bodite mi,
Ki žive ste priče dnes bile,
Kako se Marija časti!

Kaj dnes nas je sem pripeljala,
Sestrice od raznih strani?
Kaj taki pogum nam je dalo?
Marija, Marija, le ti!

Od sreče se srce nam taja,
In lice in oko žari!
Od kod pa ta radost prihaja,
To veš, o Marija, le ti!

Trak višnjevi vse nas ovija,
Svetinja na njem se blišči,
V znamenje, da nas, o Marija,
Za hčere izvolila si!

Zato pa otroci Marija,
Zdaj kvišku srca brez skrbi!
Naj, koder le sončice sijje,
Obljuba se naša glasi:

Kam koli se nam je podati,
Zaščitnica naše časti,
Gospa, naša ljubljena Mati,
Marija, Marija, si ti!

Zato cvet slovenske mladine
(Obrni k Mariji oči!
Ce drugo na svetu vse zgine,
Marija te ne zapusti!

Zložil F. S. Segula, župnik.

2. O veri.

(M. S.)

Visokovredni gospodje! Cenjene zborovalke!
Naročilo se mi je od prirediteljev tega shoda, da spregovorim nekaj besed pri našem dekliškem zborovanju. Jaz porabim to priložnost, da spregovorim o tem, kar je prvo, kar je nam najdražje, o sveti veri.

Ni naroda, ki bi bil brez vere. Divjak, ajd veruje. On moli kamen, rožo, žival, sonce, mesec, ogenj. Tudi bogočastje imajo. Postavljajo si malike, častijo jih, zažigajo kadilo, da, klali so njim nekđaj ljudi v dar!

Sestrice, kaj pa me? To vam povem: Otroci smo Marijini! Udje smo katoliške cerkve in večne resnice svete naše vere so nam ravnilo pri vseh naših dejanjih in nehanjih!

I. Prva naša knjiga bil nam je katekizem. Kar vsi ajdovski modrijani niso znali, vemo mi: zakaj smo na svetu? Da si zagotovimo srečno večnost s pomočjo vere, ki je ovladala naša srca že v prvi mladosti!

II. Ko odrasemo, nas Jezus in Marija vedno bolj prevzemata. Mi se pa njima izročimo s celo dušo in telesom. Zato je moja radost hiša božja, beseda božja. Moja radost je lepota hiše božje, kinč Marijinega oltarja. Nikdar mi zato ni bilo žal ne truda in ne denarja, ki sem ga izdala za lepoto hiše božje, kjer se oživlja moja vera!

III. V mladosti se je tudi treba učiti. Zato imamo knjige in časopise. Dobri časopis priporočam vsakomur. Glejte, sestrice, n. pr. dobri časopis za nas je „Bogoljub.“ Naj ga ima pač vsaka naročnega. Naj ga pa tudi pridno prebirajo! Slabi časopisi so pa tisti, ki smešijo cerkvene obrede in verne ljudi in ki zanižujejo duhovniški stan. Tak časopis zavrzem s studom, nikdar ga ne pogledam. Jaz bi ne hotela nikdar prebivati v hiši, kjer leži na mizi slab časopis!

IV. Blagor nam, dokler smemo ostati doma, v hiši očetovi! Nekatera pa nima več doma ali mora drugače na tuje. To pa rečem, če bi morala

dovoljni in smatrajo, da sedaj mir ni več v nevarnosti. Ruska vlada razglasa po različnih listih, da se bo zahtevalo, naj postane Bosna samoupravna dežela pod krščanskim guvernerjem. Tako misli Avstrija vstrašiti. Iz Berlina poročajo, da je, ako Rusija v resnici misli izvesti, kar razglasa zdaj po listih, neizogibno, da Avstrija poseže po orožju, oprta na Nemčijo, ki bo v tem slučaju tudi, takoj mobilizirala proti Rusiji. Položaj je silno napet. Avstrija pod nobenim pogojem ne bo odnehala.

V Beogradu se širi glas, da se je avstrijsko vojaštvo pri Grocku prepeljalo čez Donavo na srbsko ozemlje. Dejstvo je, da so se podali en pehotni polk in dve eskadroni konjenice iz Beograda proti Grocku.

Politični ogled.

— Jugoslovanski minister strasi zopet po vseh slovenskih časnikih. Kako neznano naziranje imajo nekateri ljudje o tem vprašanju, razvidi se iz tega, da zahtevajo ministra krajana. Če hoče Slovenec kaj postati, potem seveda ga obsodimo sami na najnižjo stopinjo. Vsakdo zna, da bi bil Prade celo nenevaren, ako bi ne imel Marcheta, Kleina in Deršata. Ti so naši škodljivci, Prade jim tuintam le pokáže, kje nam naj škodijo. Recimo, da dobimo ministra krajana. Kdo mu bo pa šel na roko? Zelo nespametno je tudi, da se naša zahteva po ministru obleče takoj v najbolj razdražljivo obleko: „jugoslovanski minister“. To je taktična napaka. Sploh pa je naše naziranje, da Jugoslovani ne smejo zahtevati ministra krajana, ampak strokovnega ministra. Ako bo vlada njihove glasove potrebovala, potem bo jim dala ministra. In samo naša kratkovidnost bo kriva, ako dobimo le ministra krajana. V zadnjem času se je mnogo, vse preveč o jugoslovanskem ministru pisalo. Imenovalo se je tudi ime dr. Susteršič. Takoj je ugledni dunajski časnik prinesel članek proti dr. Susteršiču. Pisatelj ali pravzaprav inspirator je gotovo bil bralec naših liberalnih listov. V časniškarskih krogih se je govorilo, da je informacije proti dr. Susteršiču dal dr. Ploj. Te govorice ne more prečkati. Ampak to vemo, da so največji neprijatelji kakega našega ministra oni, ki največ o njem govorijo in pišejo.

— Delegacije so zadnji teden v Budapešti končale zasedanje. Izmed slovenskih delegatov so se govorili dr. Korošec in dr. Susteršič. Dr. Korošec je govoril o razmerah v Bosni in Hercegovini ter se oziral posebno na kmečko in delavsko vprašanje. Dr. Susteršič je z natančnimi podatki dokazal, kako nesrešna je z vladna poročila o ljubljanskem krvoprelivanju, in da je bilo streljanje soldatov proti predpisom in popolnoma nepotrebno. Vojni minister bo odredil nove preiskave.

— Shod zaupnikov „Slovenske kmečke zveze“. V četrtek, dne 29. oktobra so se v Mariboru zbrali zaupniki S. K. Z. Prišlo jih je nepričakovano veliko število od vseh strani Spodnjega Štajerskega. Bil je res zaupni shod kmečke stranke, ker so se ga udeležili v več nego dvetretjinski večini sami kmetje, katerim se je tudi pridružilo precejšnje število naših vrlih mladeničev. Z radostnim upom boljše bodočnosti za naš narod nas je napolnila tista čista navdušenost in odločna značajnost, s katero so se naši kmetje zavzeli za obrambo svoje stanovske organizacije, pa tudi za narodne pravice slovenskega spodnjestajerskega ljudstva. Z ozirom na bližajočo se deželnozbornsko volitve se je sprejela naslednja resolucija: Odbor S. K. Z. se poblašča, da stopi, če se mu to zdi potrebno in primerno, zaradi prihodnjih deželnozbornskih volitev z nasprotno stranko v dotiko.

— Starostno in invalidno zavarovanje. Popolnoma izdelana predloga o starostnem in invalidnem delavskem in o zavarovanju samostojnih oseb,

danes iti služiti, ne bojim se! Sla bodem, ali vera bo ravnilo moje poti. K vernikom, luteranom, in sploh k drugovercem ne grem služiti, za veliko denarja ne, za celi svet ne. (Naj si iščejo v službo ljudi svoje vere, če jih imajo!) Vzeli bi mi z vero tudi poštenje. Jaz trdno verujem, da Marija ne zapusti svojih otrok. Pomagala mi bo, da najdem dobre krščanske ljudi. Tam bodem zvečta, skrbna, delavna, kakor me uči sveta vera, in dobro, mi bo!

V. In če bi tako prišlo, da bi me Bog klical v zakonski stan, tu se le bo vera ravnilo mojega dejanja in nehanja. Nevnikom, zasmehovalcu cerkve in njenih služabnikov ne podam roke nikdar, tudi če bi imel zlate gradove! Rajši idem do groba sama in uboga svojo pot življenja!

In tako končam jaz svoj govor.

Pač nismo me poklicane v prvi vrsti braniti naše vero. Za to je moški spol, ki ima iti naprej. Naša naloga je, tiho potrpeti in stanovitno spolnjevati svoje dolžnosti. Toda če bi možje omagali, ali če bi oni ne hoteli, pa smo me tu, na bojišču za čast Božjo in Marije, me dekleta, ki nam je bila vera od nežne mladosti ravnilo našega dejanja in nehanja. Zakaj tako? Zato, ker vera podpina in brani čednost naših mladih let! Bog z vami, sestrice! Bog z vami, Marijini otroci!

ki ne zaslužijo na leto nad 2400 K., je že izdelana. Zavarovalne premije, ki znašajo zdaj pri bolniških blaginjah in nezgodnih zavarovalnicah 105 mil. kron, se pomnože nad 385 mil. kron. Starostni in invalidni zavarovalnici samostojnikov bo k upravnim stroškom prispevala država 2.000.000 K. Država bo prispevala vsaki starostni renti 90 kron, kar se pričetkom ne bo poznalo, ker se prično izplačevati rente šele čez pet let in se bo znesek le počasi dvigal tako, da prispeva država čez 40 let približno 100.000.000 kron. Sodijo, da zbornica nakáže predlog brez prvega branja socialno-politiškemu odseku, ki bo moral ostati permanenten.

— Deželni zbor. Dne 27. oktobra je deželni zbor razpravljal o predlogih za podpore vsled suše in drugih ujm prizadetim prebivalcem. Take predloge sta stavila tudi, kakor smo že zadnjič poročali, poslanca Robič in Roškar. Predlogi so se izročili deželni odboru. Poslanec Terglav in tovariši so predlagali regulacijo Ložnice pri Celju, poščanci Roškar, dr. Jankovič, Robič in tovariši pa kmetijski pouk v ljudskih šolah. — Dne 30. okt. je poslanec Roškar utemeljeval svoj predlog glede upeljanja kmetijskega pouka v ljudskih šolah. Predlog se je izročil šolskemu odseku. Roškarjev predlog se glasi tako-le: Visoki deželni zbor! Kakor znano ni dosedaj nobene obveznosti ljudsko-šolskega pouka glede silno potrebnih ved v različnih kmetijskih strokah. Ker pa večina učencev svoj pouk v ljudskih šolah skonča, je neobhodno potrebno, da se jih pouči tudi v osnovnih vedah umnega kmetijstva. Šolski vrtovi nudijo ugodno priložnost za praktičen pouk, se pa žal pogosto ne porabijo namenu primerno. Posledica je, da zapustijo kmečki sinovi brez osnovnih ved za svoj poznejši poklic šole in žal tudi pozneje nimajo priložnosti, da bi se v tej stroki tako izobrazili, kakor se dandanes zahteva, vsled česar potem niso zmožni za svoj poklic in oskrbujejo kmetijstvo brezuspešno. Zato stavijo podpisani sedeči predlog: Visoki deželni zbor naj sklene: „Deželni šolski svet se prosi, da spremeni učni načrt za ljudske šole na deželi tako, da se pouk v vinogradarstvu in sadjarstvu kakor tudi v drugih kulturah, ki pridejo tu v poštev, v zadnjih dveh šolskih letih obvezno upelje.“ — Poslanec Terglav je v zvezi z dr. Hrašovcem in drugimi v deželnem zboru postavil predlog za uravnavo potoka Ložnice. Pretečeni petek je ta predlog v deželnem zboru tako-le utemeljeval: Potok Ložnica, ki se vije v velikih ovinkih skozi rodne okrajje Soštanj, Vrnsko in Celje, dela pri trajnem deževju veliko škodo po obrežnih travnikih in njivah. Povodenj poblati seno ter odnese iz njiv zgornje plasti rodovitne zemlje, vsled česar trpijo občutno škodo prizadeti posestniki. Neredkokrat pa se tudi dogaja, da pride povodenj, ko imajo posestniki travnike in njive bodisi s hlevskim, bodisi z dnagim umetnim gnojem pognojene; vsa ta draga gnojila vzame voda seboj in vsi stroški in vse nade so posestnikom splavale po vodi. Zato je nujno potrebno, da se z uravnavo potoka Ložnice prej ko mogoče začne. Ker pa prizadete občine: Sv. Andrej nad Polzelo, Polzela, Sv. Peter v Sav. dol., Gotovlje, Zalec, Petrovče in okolica Celje ne zmorejo stroškov uravnave, zato stavijo podpisani poslanci sledeči predlog: Deželnemu odboru se nalaga, da v zadevi zaželjene regulacije potoka Ložnice vse potrebno ukrene, proračun in načrt pripravi, vlado prosi za primeren prispevek in v deželnem zboru v najkrajši dobi stavi primerne predloge.

Mala politična naznanila.

Dne 29. oktobra: V Pragi so se včeraj po noči nemiri ponavljali. Lvovsko orožniško poveljstvo je poslalo sto orožnikov v Prago. — Ministrski predsednik baron Beck se je predvčerajšnjim posvetoval z različnimi avstrijskimi delegati, katerim je sporočil, da ministrska kriza še ni poravnana. — Nemški cesar pride obiskat našega cesarja dne 7. t. m. in še istega dne odpotuje nazaj v Berlin. — Naš cesar je včeraj sprejel francoskega odposlanika, ki mu je izročil lastnoročno pismo predsednika francoske republike.

Dne 30. oktobra: Finančni odsek ogrskega državnega zbora je pričel razpravljati o proračunu za leto 1909. — Na ukaz generalnega guvernerja je bilo v Varšavi zaprtih več poljskih šol. Generalni guverner žuga, da ukaže polagoma zapreti vse ljudske šole v Poljski, ako bodo poljski otroci še nadalje bojkotirali državne ruske šole.

Dne 31. oktobra: Glasilo zunanega ministra „Wiener Allgemeine Zeitung“ potrjuje, da cesar ni dal predsankcije Andrassijevi volilni reformi. — Pogorelcem na Bledu je notranje ministrstvo vnovič nakazalo 8000 kron. — Na Češkem se vršijo po nemških mestih protičeški izgredi. — Češki krogi sodijo, da je omajano staljšee češkega namestnika, ker je zahteval, naj ministrski predsednik proglasi v Pragi izjemno stanje.

Dne 1. novembra: Včeraj sta delegaciji svoje delo dovršili. — Cesar je včeraj sprejel v Budimpešti odposlanstvo iz Bosne, ki se je cesarju zahvalilo za aneksijo in mu izročilo spomenico glede na želje prebivalstva. — Včeraj ob 2. uri popoldne je cesar odpešal nazaj na Dunaj. — Ogrska socialnodemokratska stranka namerava v slučaju, da bo res uvedena pluralna volilna pravica ja javno glasovanje, bojkotirati parlament.

Dne 2. novembra: V Hebu so Nemci mnogim češkim uradnikom odpovedali stanovanja. — Včeraj je bil v Pragi ves dan mir. — Srbski minister Miloganovič se je odpešal danes v Pariz. — Ministrski predsednik baron Beck je imel danes dolgotrajna posvetovanja s poslanca dr. Elvertom ministrom Derschatto in z županom Luegerjem.

Razne novice.

* Iz sodne službe. Pravni praktikant dr. Fr. Kovč pri okrožnem sodišču v Celju je postal avskultant.

* Iz davčne službe. Davčni, oficial v Celju g. Ziehgrosser je prestavljen v Murau na Zgornje Štajersko. V Celje pride davčni kontrolor na Vrnskem, g. Oton Stepic.

* Iz finančne službe. Deželno finančno ravnateljstvo v Gradcu je imenovalo finančna koncipista Alberta Pölz in dr. Edvarda Kofferja finančnim komisarjem in finančno konceptna praktikanta dr. Jožefa Freibergera in dr. Gustava Simhubera finančnim koncipistom. Finančni radkomisar Anton Orthaber v Mariboru je imenovan finančnim svetnikom.

* Iz pošte. Poštni nadoficial Alojz Bahovec v Mariboru je imenovan poštnim kontrolorjem. Poštni kontrolor Ivan Konrad v Zidanem mostu je premeščen na lastno prošnjo v Maribor.

* Iz šolske službe. Definitivna učiteljica M. Vučnik je na lastno prošnjo prestavljena v Makole.

* Iz notariatske službe. Premeščen je notar dr. Hans Winkler iz Rožka v Slovenjgradec.

* Od južne železnice. Strojni adjunkt Julij Kratina v Mariboru je premeščen v Dunajsko Novo mesto.

* Osebna vest. Dr. Alojzij Bratkovič, koncipijent pri dr. Haasu v Mariboru, je vstopil s 1. novembrom v pisarno dr. Brejca v Celovcu.

* Duhovniške vesti. Razpisani sta župniji Svetinje pri Ormožu in Reka. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Franc Bratušek, kaplan pri Sv. Jurju ob Ščavnici za provizorja v Svetinje, k Sv. Jurju ob Ščavnici pride Mihael Kristovič od Velike nedelje, k Veliki nedelji je prestavljen Jakob Košak od St. Andraža v Sl. gor. Provizor v Štariju pri Jelšah Fr. Cerjak je nastavljen tam kot I. kaplan. V pokoj sta stopila č. gg. Vincenc Kolar, provizor v Reki in Franc Škorjanc, župnik na Gomiljskem. V začasni pokoj je stopil radi boleznii č. g. Jožef Korošak, kaplan v Svetinjah.

* Družba duhovnikov. Odborova seja bo v ponedeljek dne 9. novembra ob 4. popoldne.

* Odvetniški izpit je napravil v Gradcu pretečeno soboto odvetniški kandidat dr. Ivan Dimnik iz Trbovelj.

* Mladeniškim Zvezam priporočamo „Opravičnik Mlad. Zvez.“ Vsak član mladeniške zveze si naj kupi opravičnik, ker šlane le 4 vini en iztis. Pri naročilih je treba priložiti za poštnino do 10 komadov 3 v, 25 komadov 5 v, čez 25 komadov 10 v, kar se lahko vpošlje v poštinih znakah.

* Izobraževalna društva, ki še niso pri S. K. S. Z., vabimo, da v kratkem prigrasijo svoj pristop. V S. K. S. Z. se kruži do sedaj že blizu 100 bralnih in izobraževalnih društev, katera lepo napredujejo. Naprej za ljudsko izobrazbo!

* Izobraževalnim društvom! V prvi odborovi seji sklenite kolekovati vsa društvena pisma z obmejnim kolekom: „Obmejnim bratom v pomoč.“

* Cesar in slovenski delegati. Pri delegacijskem dneju (obedu) je dne 28. m. m. v Budimpešti cesar nagovoril tudi delegata dr. Korošca. Cesar ga je vprašal, če je letos prvokrat v delegaciji, in ko je dr. Korošec pritrdil in imenoval svoje ime, je dejal: „Torej Slovenec?“ Ko je dr. Korošec temu pritrdil, ga je cesar vprašal, ali je v dušnem pastirstvu. Dr. Korošec je odgovoril, da je časnikar, nakar se je cesar z njim najprisrčnejše pogovarjal o osebnih zadevah.

* Zbolel je štajerski namestnik grof Clary.

* Pomanjkanje krme. Kakor se poroča drž. poslancu dr. Korošču, je finančno ministrstvo pripravljeno dati v svrhu olajšave pomanjkanja krme na Štajerskem do konca majnika 1909 vsak mesec gotovo množino odpadkov kamene soli iz soline Aussee posebno potrebnim kmetovalcem in živinorejcem pod tem pogojem brezplačno, da se porabi samo za krmiljenje živine in da odjemalci sami plačajo stroške zavojnine, nakladanja in pošiljanja odpadkov kamene soli. Deželnemu finančnemu ravnateljstvu v Gradcu se je naročilo, da stopi s prizadetimi krogi v dotiko in če želijo dotičniki, da se jim pošljejo pod imenovanimi pogoji odpadki kamene soli, naj stavi potrebne predloge.

* Zadržan tečaj na Grmu. Dne 22., 23. in 24. oktobra se je vršil zadržan tečaj na kmetijski šoli na Grmu, v katerem se je razpravljalo o zgodovini in organizaciji zadružništva, o narodnogospodarskem, uravnavo-vzgojevalnem in socialnem pomenu zadružništva, o denarnih zadržgah, zlasti Raffajznovkah, o mlekarnah in njih delovanju, obravnavalo se je poslovanje članov načelstva in nadzorstva; na podlagi formularjev se je učence seznanilo z zadružnim knjigovodstvom ter so se izdelovale bilance.